

SVENSK FISKERITIDSKRIFT

Utgisven af

Dr. TH. THORSTEN EKMAN

23: E ÅRG.

1914

HÅFT. 5.

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
UPPSALA

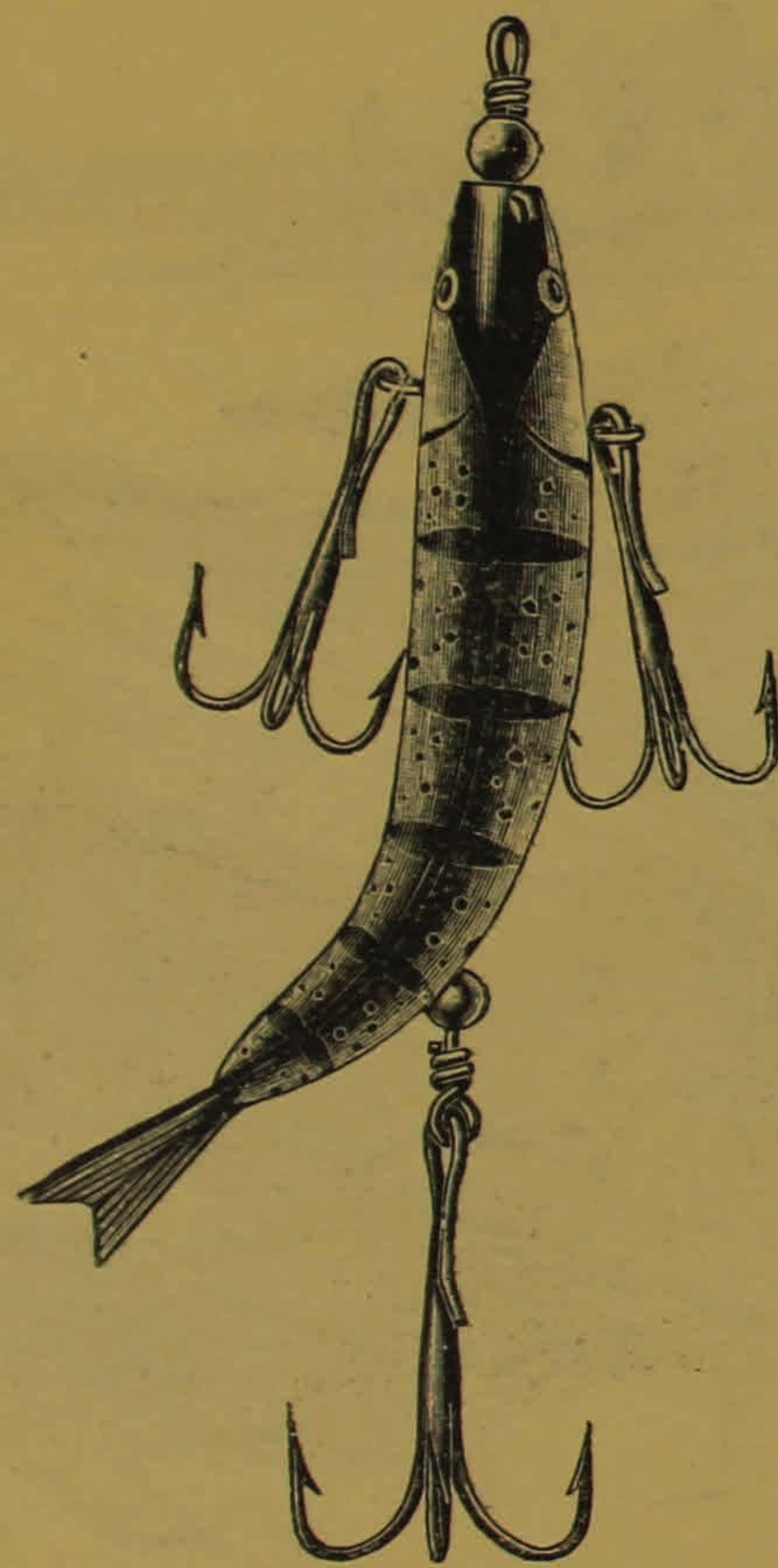
S. ALLCOCK & Co. Ltd.

TRADE MARK.

Standard Works, Redditch, England.

Fiskkrok, Metspön och Fiskredskap

N:r 7249 »TIT-BIT» (medelstorlek).

Under åren 1900—1910 har fabriken erhållit 6 "Grand Prix", hvilket bekräftar den öfverlägsna kvaliteten af de varor, som fabriken tillverkar.

Detta drag saknar fenor, den kringsvängande (roterande) rörelsen åstadkommes genom en böjning af stjärten, draget är försedt med aftagbara trekrokar, kan användas med endast en trekrok vid stjärten, men äfven lika bra med trekrok å båda sidor.

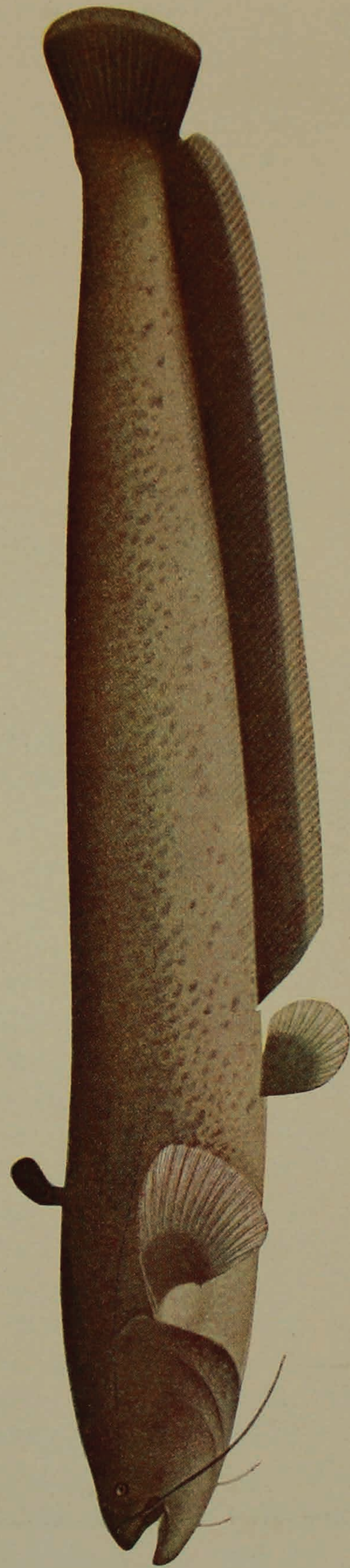
Frånvaron af alla lindningar gör draget mycket varaktigt.

Draget spinner mycket fort, svänger omkring centrumstången och är ett oemotståndligt lockbete.

Tillverkas i 3 storlekar, små, medel och stora, passande för laxöring, lax och gädda.

Hufvudagenter:

Paul Berghaus & C:o, Göteborg.

Mal.

Ur Skandinavians fiskar af F. A. Smitt.

Svensk Fiskeri-Tidskrift

UTGIFVARE D:R TH. THORSTEN EKMAN.

FISKERIINTENDENT.

23:e årg.

1914

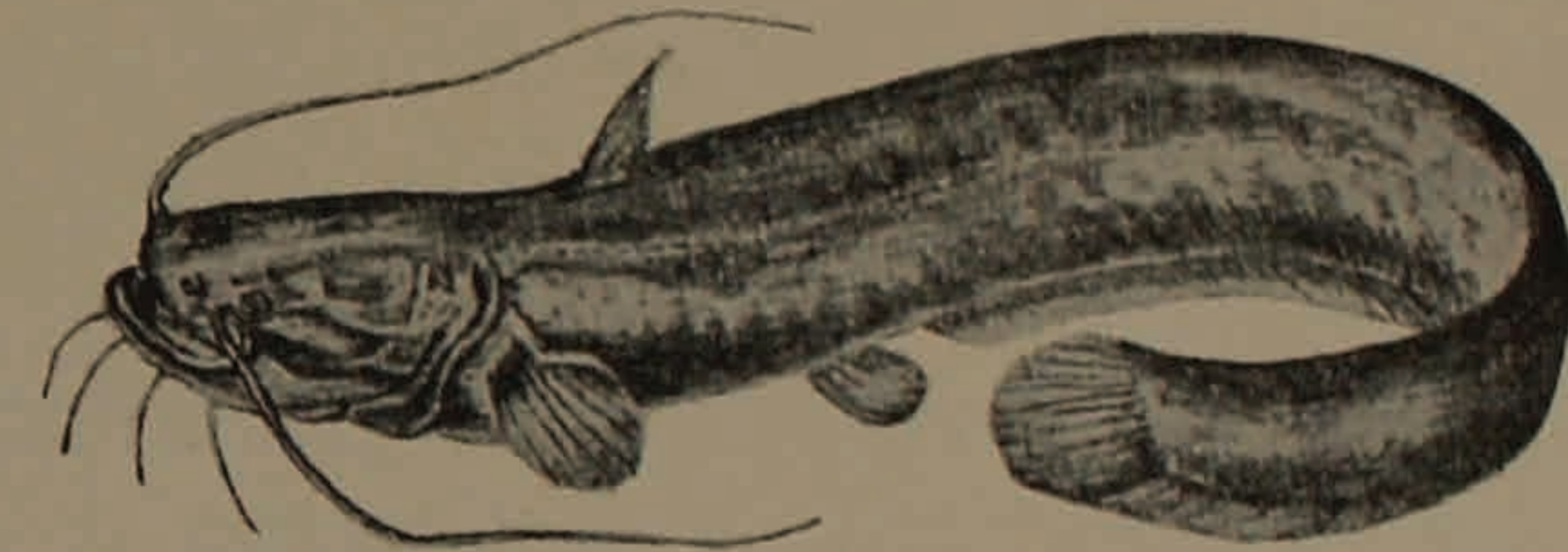
Häft. V

MALEN.

Silurus glanis LINNÉ.

(Med plansch.)

Malen är vår största insjöfisk. Den blir hos oss ofta 1—1³/₄ meter lång, stundom ända till 2¹/₂ meter eller t. o. m. ändå längre; i sina egentliga hemtrakter, östra delarna af mellersta Europa, lär den kunna blifva 4 meter

och därutöver. Den lär därstädes nå en vikt af c:a 300 kilo; i Sverige uppgifves högsta kända vikten vara c:a 127 kg.

Malen är en mycket glupsk roffisk och har ett väl tandbesatt, stort gap. Dess kroppsform liknar lakens, och liksom laken är han en bottenfisk. Stilla om dagen trifves den på dyig botten och håller sig mest gömd bland stenar, växter, sjunkna stockar och dylikt, lurande på rof; i skymningen är han mera i rörelse. Han förtär ej endast fisk utan äfven alla andra slags djur — lefvande eller döda — som ej äro större än att han kan sluka dem. På grund af sin storlek kan han förmå mycket i den vägen, och uppgifter saknas ingalunda om att man funnit t. o. m. lämningar af barn i fångade malar; kattungar och hundvalpar kunna med fördel användas som beten, då det gäller fångst af stora malar.

Vi återgifva här ofvan en textfigur, som i afseende på kroppsställningen är mera naturlig än färgplanschen.

På grund af sin roflystnad måste malen anses vara ett afgjort skadedjur; därtill kommer att han såsom fullvuxen är svår att fånga; hans styrka är för stor, för att vanliga redskap skola kunna hålla. Hos oss är malen, som sålunda är nog så fördelaktigt, icke vanlig. Den är känd från Skåne (Ifösjön, Immeln, Helgeå och Ousbysjön), Småland (Emmån, Bodasjön, Bolmen m. fl. platser), Östergötland (Hunn och Tisnaren)¹, Södermanland (Båfven samt med denna i förbindelse stående Edebysjön), från Hjelmaren och från Mälaren, den senare sjön torde utgöra dess nordgräns. De större fiskarnas kött är ej vidare smakligt, men de smärres, på några kilo, anses af många vara välsmakande; det är i allmänhet mycket fett.

Som i denna tidskrift angifvits — se bl. a. häft. 6 1913, sid. 186 — anses malen hafva verklig hörsel. Äfven ett godt luktsinne synes han vara försedd med. De långa skäggtömmarna hafva ofta angifvits tjäna till framlockande af andra fiskar, hvilka skulle genom deras maskliknande rörelser föranledas att komma nära malen och så af denna kunna gripas. Möjligen äro de i stället mera luktförnimmelser eller andra liknande sensationer förmedlande sinnesorgan.

Malen är den enda europeiska representanten för malfiskarnas af några hundra arter bestående grupp, om man bortser från den i Tyskland *möjligen* nu acklimatiserade dvärgmalen.

Malen leker i maj—juni bland vattenväxter. Rommen har en diameter af c:a 3 mm. Lilljeborg uppgifver, att en fisk på 1,7 kg:s vikt hade 60,000 romkorn. Naturligen hafva större fiskar förhållandevis större antal. Detta oaktadt blir malen i allmänhet icke talrik. Den torde som "ung" hafva för många fiender.

Fångsten sker mest med krok, agnad med fisk eller döda djur. Vanligen fästes den starka refven på ett större flöte, som får flyta löst omkring. Då malens "ståndort" är känd, kan man lägga grofva, *starka*, genom

¹ Se denna tidskrift häft. 6 1912, sid. 192.

väl ordnade sänken botten noga följande nät omkring honom och sedan skrämman honom på näten. Mera sällan fås han i not, då han ej så gärna förekommer på jämn botten.

ANTECKNINGAR OM ETT S. K. HOPPFISKE FÖR LAXÖRING.

Af fiskeriassistent I. ARWIDSSON.

På Skånes ostkust något närmare Simrishamn än Åhus utmynnar Värkaån vid lägenheten Hafängen i Raflunda socken, och helt nära denna ås mynning, som skär sig igenom den här af stormen allt som oftast utjämnade sandstranden, ligger sedan gammalt ett hoppfiske, afsedt för fångst af hafslaxöring, hvilken fisk här uppgår i ganska betydande mängd. I ån, som äger synnerligen klart vatten, förekommer dessutom ej så litet forell, hvarmed då menas en form, som åtminstone i regel ej utgår i hafvet; andra fiskar äro i det hela sparsamma. — Iakttagen temperatur vid Alunbruket, Andrarums s:n, d. ¹¹/₁₂ 1912 + 5° C.

Det nämnda hoppfisket för fångst af laxöring är, närmare angifvet, beläget något ofvanför gården Hafängen och ungefär 0,5 km. från hafvet, på hvilken sträcka ån flyter lugnt. Fisket, som kallas Öradekaren eller blott "karen", lyder under Kristinehofs fideikommiss (hufvudgården Kristinehof i Andrarums närbelägna socken), men utarrenderas. De tvänne nuvarande arrendatorerna, som för öfrigt äro bröder, bo helt nära intill fisket; i äldre tider voro åtminstone vissa arrendatorer, så t. ex. de nuvarandes fader intill 1845, ej bosatta i närheten; man hade då på norra sidan af karen ett mindre hus, i hvilket "fiskrarne" kunde öfvernatta.

Fisket i fråga består dels af en rad tvärs öfver ån i fyllnad af hufvudsakligen sten insatta plankfodrade urtag eller skibord, som här kallas slus(s)ar (en "slusa"; dessa jämte räck af ek) och öfver hvilkas botten det af anlägg-

ningen uppdämda vattnet rinner, och dels af nedanför dessa slussar anbragta långsträckta "spjälhoar", som kallas *kassar* och mot hvilkas yttre del det nedstörtande vattnet skall bryta sig, hvarigenom den uppstigande laxöringen lockas att hoppa upp. Fisken faller då i regel ner i kassarne. Jfr för öfrigt figg. 1 och 2, som bättre än ord återge det allmänna utseendet af dessa fiskebyggnader.

Slussarne äro 8 till antalet och bära, från söder till norr räknadt samt med undantag af den 3:e och den 8:e, hvilka åtminstone numera sakna särskild beteckning (obs. minst i användning — jfr nedan), följande namn: Logeslussan,¹ Vieslussan,² Alleslussan,³ Karaslussan, "den höga slussan" och Ringelen.⁴ De 8 slussarnes invändiga bredd vid deras öfre ända, resp. afståndet mellan slussarne (räknadt mellan nyss angifna punkter) utgöra följande antal centimeter (de senare talen kursiverade): 170, 220, 187, 235, 200, 577, 212, 250, 178, 190, 182, 450, 223, 282, 185.

De sex första slussarne ligga i rak linie (jfr fig. 2), men så svänga de två sista något uppåt. Mellan 3:dje och 4:de slussen finnes uppströms en liten ö, som skjuter ut åt söder, så att vattnet till 1—3 slussarne här är ganska smalt. Mellan 6:te och 7:de slussen finnes nedströms äfvenledes en ö, som följer motstående strand tämligen nära. Till sist kan anmärkas, att norra stranden skjuter starkt ut ofvanför 7:de och 8:de slussarne, som på detta sätt matas liksom genom en trängre kanal.

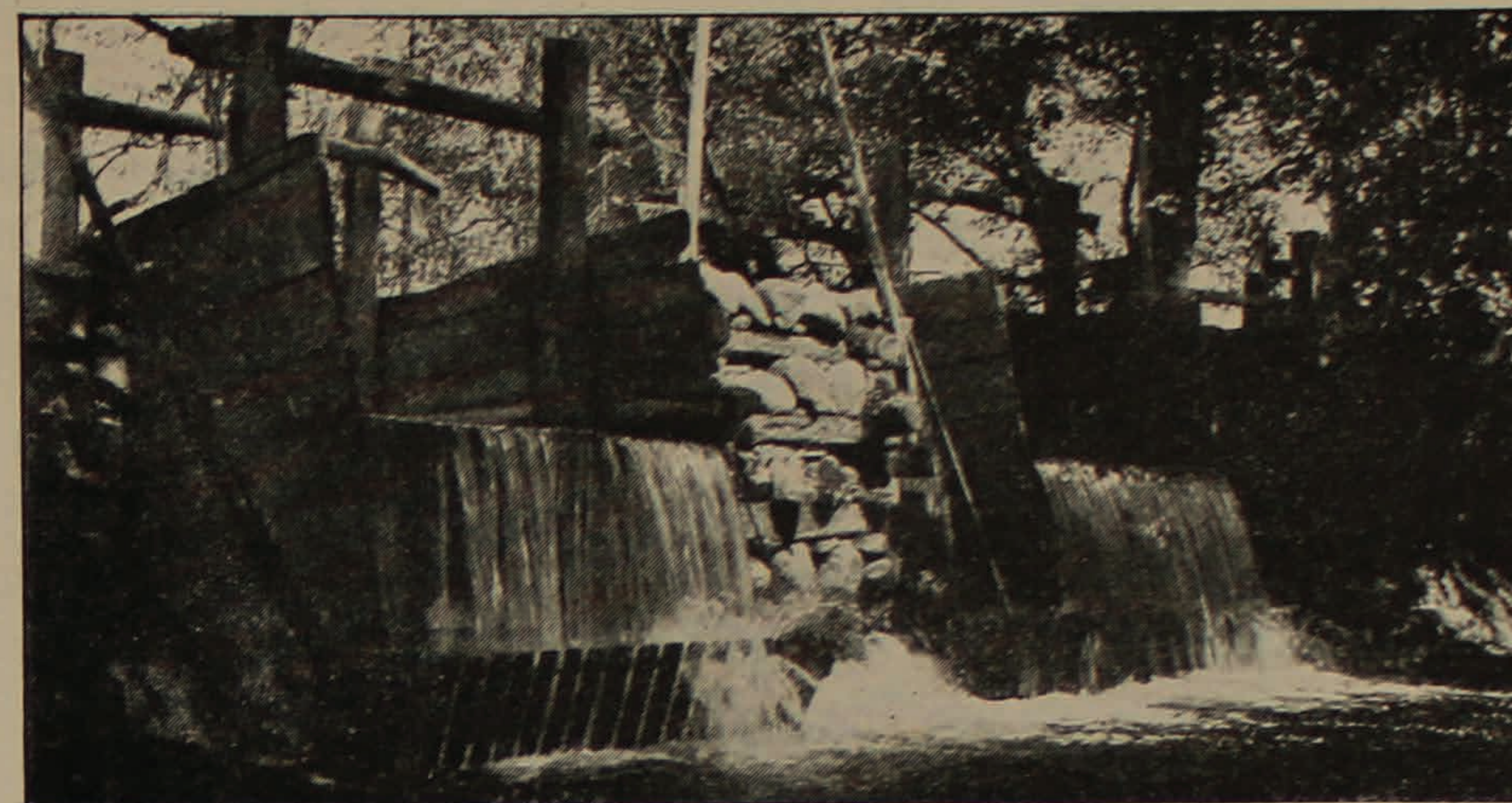
Botten i slussarne lutar något och så, att den kant, som vetter nedströms, står högst; på 6:te slussen är t. ex. höjdskillnaden mellan öfre och nedre kanten 38 cm. I samma sluss [med årtalet 1905 inskuret] är

¹ Förr fanns närmast söder om slussarne, således närmast denna första sluss, en låst »loga», m. a. o. här fanns i ett plank en genomgång [dörr eller grind], som kunde tillstängas.

² Vidje-

³ Al-

⁴ Af rännil? — En mindre gren af ån har här tidigare tagit sig (ringlat!) fram.

Förf. foto.

Fig. 1. De två sydligaste slussarne, Logeslussan och Vieslussan.¹

Förf. foto.

Fig. 2. Slussarne från söder.

¹ Den kant, öfver hvilken vattnet i denna sluss faller, för tillfället belägen 97 cm. öfver nedre vattenytan.

f. ö. bottnen 235 cm. lång, och vidare är slussens höjd (d. v. s. sidotimringen) vid nedströmskanten 100 cm.

Nedanföör Karaslussan (den 5:te) sättes aldrig någon kass, och sammanhänges detta med att bottnen i denna sluss ligger lägre än i de andra slussarne, hvarför man däremot gärna dämmer i denna sluss genom att sätta en plank på kant omedelbart uppströms om de nedre stolparne i slussen; så var äfven gjordt vid mitt besök den 6/7 1912, då f. ö. resp. fotografier togos. Med början med Karaslussan följa de olika slussarne hvarandra i följande ordning, när hänsyn tages till bottnens höjd: 5, 4, 2, 1, 7, 6, 8 och 3. Som vattenmängden i allmänhet ökar under fiskets gång, börjar detsamma nedom den 4:de slussen och slutar nedom den 3:jde, dock är vattenflödet sällan så betydligt, att det kan blifva något fiske nedom denna sistnämnda sluss. När dock *kassavatten* någon enda gång finnes här, är vattenmängden återigen alldeles för riklig för att t. ex. de låga slussarne n:ris 4 och 2 då skulle kunna användas.

Kassarne bestå af en aflång botten och därifrån snett uppåt gående slåar (*släer* [en slå]), som något under (6—7 cm.) öfre kanten sammanhållas af tämligen smala lister, *kassaräck*, tunnast i vertikal riktning; 2 sido- och 2 gafvel-räck. På en mätt kass var bottnen 28 × 227 cm. (innermått); motsvarande mått längs kassaräckens öfversida 57 × 237. Djup från bottnen 54 cm. Slåarnes antal var i samma kass 18 på långsidorna och 3 på *gaflarne*. Minsta afståndet mellan slåarne skall enl. för år 1885 fastställd fiskestadga utgöra 4,5 cm. Numera äro kassarne allt igenom tillverkade af furu, men förr var bottnen af bok och räcken, af hvilka det äfven fanns ett midt emellan bottnen och räcket nära öfverkanten, voro af ek. Vidare funnos då i stället för de nuvarande slåarne *spolar* af en, som gingo igenom bottnen och de mellersta och öfre räcken.

Kassarne hänga i rep, som fästas (jfr fig. 2) på ändarne af de liggande, grofva och korta stängerna mellan de stående stolparne och hållas medelst långa, smala stänger (jfr figg.), som vid hvardera ändan af

kassarne sättas mellan dessa och karen, i sådan ställning, att det nedstörtande vattnet häst träffar den yttre längsslån.

Detta fiske är i allmänhet i gång från början af augusti, då laxöringen mera regelbundet brukar komma in i ån. Det uppgifves emellertid med bestämdhet, att laxöringen i början blott besöker ån helt kort; den ger sig således snart ut igen, ofta kanske redan inom en timme efter uppgången ur hafvet. Dessa i regel till senhösten eller vintern lekfärdiga fiskar [lektid c:a $15\text{--}31/12$], som således väl gå in och ut flera gånger, fångas äfven med not mellan åmynningen och hoppfisket. Med november månads ingång upphör allt fiske af laxöring i ån enl. resp. fiskestadga. Vid riklig vattentillgång lär laxöringen när som häst kunna hoppa öfver slussarne, och är väl detta åtminstone fallet, när vattenståndet under karen håller sig högt.

Vid vittjningen af kassarna, som i regel sker morgon och afton, men någon gång äfven dessemellan, lyfter man, om behöfligt, kassarnes ena ända medelst motsvarande rep. Man går så ner på de fria ändarne af de timmer i karen, som ligga längs med ån, och använder sig, väl nerkommen, af en någorlunda långskaftad håf eller *tjåjs* (-ar), hvars undre kant är rak, se fig. 2. Förr använde man en hullingförsedd järnkrok på en 3—3,5 m. lång, smäcker stång.¹

Man hänger kassarne häst så, att de öringar, som hoppa i, ej tvingas att ligga på sidan; sker detta, blir fisken lätt förstörd af det ideligen nedstörtande vattnet. Sänkas kassarne för mycket, händer det ofta att halfstora individ få tillfälle att tränga sig ut med framkroppen och därigenom endera onödigt utsättas för vattenmassorna eller också undkomma.

Ett liknande fiske finnes i Jularbodaån (Raflunda

¹ Äfven har man användt liknande krokar, men försedda med skaft af intill dryga 8 m. längd att vid grumligt vatten fånga laxöring med nedom karen. Härvid förfor man på följande sätt; man förde kroken m. l. m. på måfå ut i vattnet nedom en sluss och sökte med »ryck» få fast någon laxöring. Man kallade detta sätt att fiska att *räfte*.

sockens nordgräns) enl. benäget meddelande af byråchefen Oscar Nordqvist. I Rörums (södra) å (Rörums socken, belägen något söderut) fanns åtminstone ännu på 1890-talet ett fiske af samma slag; här fiskade en bys olika nummer vissa dagar i tur och ordning. I Killebäcken, Mällby socken, och, närmare angifvet, flytande mellan egendomarne Mällby och Esperöd, har slutligen långt tillbaka i tiden funnits ett liknande, ehuru mindre fiske; uppgiften härom liksom den om Rörumsåns fiske har jag kamrer Oscar Areschoug att tacka för. — Angående ett annat slags hoppfiske, f. ö. för lax, se Fataburen 1909, sid. 112.

HAJFÅNGST PÅ SAMOA.

Ur en artikelserie om samoanskt fiske i Der Fischerbote hafva vi gjort följande utdrag (ur n:r 3, 1914) om hajfångsten på Samoa. — — — — Våra sjömän fånga hajen, emedan de hata denna djupens tiger, som infinder sig öfverallt, hvarest en människa är i fara på hafvet. Samoanaren tycker om att äta hajen och fångar därför åtminstone mindre exemplar af 1 1/2 till 2 meters längd och af 100 à 150 k:gs vikt. Då det gäller en större haj, är genomsnittssamoanaren hållre passiv än vågar en dust med honom.

Bästa tiden för hajfångst äro månaderna omkring årsskiftet, ty då är hafvet i allmänhet lugnt, så att man kan anförtro sig åt detsamma för en natt, äfven milsvidt från kusten. Man fiskar haj endast på natten och vanligen långt ut på öppna hafvet. Fångstbåtens af 4—8 kraftiga, modiga män bestående besättning förser sig med proviant, redskap och annat, som behöfves för en nattresa, samt lämnar på eftermiddagen kusten. Man aflägsnar sig från denna allt mera, tills man vid midnattstid af dess höga bergkonturer ej ser mer än tillräckligt till landmärke. Nu göres båten klar för fångst, något som förefaller högst märkvärdigt för den som ser

det för första gången. I den månljusa natten på den stilla liggande sjön kännes det egendomligt att så sväfvande fram i det lilla nötskalet, vara ensam med de bruna gossarna, vidt skiljd från den säkra kusten. Båten häfves sakta fram på dyningen, omgifven af den oändliga vattenytan, under en ligger Stilla Oceanens förfärliga djup och ofvan hvälfver sig i månljuset den molnfria stjärnhimlen. En känsla af det oändligt lilla i oändligheten, en hjälplös öfvergifvenhet i de slumrande krafternas hand fattar en lätt — väl icke samoanaren men den gäst, som han medtagit för att visa honom något egendomligt och som han åtagit sig att svara för. Det är ett ståtligt drag hos samoanaren, att han skulle känna det som en vanära, om han vid ett skeppsbrott skulle komma hem ensam efter att hafva lämnat sin gäst i sticket. Därför kan man också utan farhåga anförtro sig åt deras fartyg, man far med en säker båt och dugligt folk, på hvilket man kan lita, om ens egen skicklighet brister. — Men tillbaka till fångstbåten. Denna är klar, årorne äro inlagda och rorkulten borttagen. Man tar en munsbit för att stärka sig till det kommande arbetet. Redskapen för hajfisket äro mycket enkla. Först använder man en slags skramla för att locka hajarna. Denna består af en c:a 1 1/2 meter lång käpp, på hvilken flera i spetsen genomborrade, halfva kokosnötskal äro uppträdde så, att skalerna ligga två och två och med ihåliga sidan mot hvarandra. Rör man häftigt käppen upp och ned, så uppkommer ett på långt håll hörbart buller. Dessa skramlor användas under vattnet och i hvarje båt finnas 3 à 4 st. Först och främst ställas sålunda skramlorna i gång, medan andra göra i ordning och lägga lockbetet i vattnet. Genom båda medlen framlockas i närheten befintliga hajar. Har den första kommit i sikte, har dess främsta, trekantiga fena iakttagits öfver vattenytan, då framtages ännu ett redskap, "flytaren", ett flaskformadt, mycket lätt trästycke, som är omlindadt med några köttbitar. Detta får drifva långt ut från båten, endast fasthållet med en smal lina. De använda betena och luktämnen äro af flera olika slag. Bäst anses färskt kött af en ny-

slaktad liten gris. Förr användes med fördel lockmedel framställt af de rökade käkbenen af en bonit. Nu för tiden få fiskkonserver göra samma tjänst och i stället för färskt kött använder man sig af saltadt. "Flytaren" med betet blir vanligen snart funnet af hajen, som i regel ej hugger i på en gång utan gnager rundtomkring. Nu tager man till det egentliga fångstredskapet, en enkel snara af fingertjock lina! Linan är c:a 3 m. lång, i ena ändan försedd med en rund ögla; den senare är lindad med tunn kokostråd, så att den är glatt och styf; på lika sätt är samma ända af tåget virad till väl en meters längd, så att den bildar en lätt löpande snara om man träder den andra änden genom öglan. Snaran hålles nu utanför båten af den skickligaste fiskaren, så att han håller öglan i höger hand och kan draga igenom linan med den vänstra. Snöret till "flytaren" föres nu af en annan genom snaran. Är nu hajen sysselsatt vid betet, så halar den nära vid båtändan sittande mannen långsamt in snöret. Hajen följer med ända intill båten, ja han låter sig t. o. m. långsamt men säkert föras så intill denna, att den förste fiskaren lugnt kan föra snaran öfver hans hufvud. Så snart snaran kommit omkring gältrakten, drages den häftigt till, så att hajens hufvud lyftes öfver vattnet och stjärten kommer mera rätt ned. I samma ögonblick har en annan framför snarmannen sittande fiskare med en tung klubba gifvit den öfverraskade fisken ett häftigt slag öfver nosen, som genast bedöfvar honom. Han lyftes nu ombord med snaran, får några kraftiga klubbslag till, och det spännande skådespelet är öfver, utan att båten knappast har kommit i vaggning. Endast en genomträngande lukt gör en förvissad om, att hajen verkligen ligger under roddtofterna. Har man med en stor fisk att göra, stöter en annan man, just då hajen sitter i snaran en väl famnslång stång i dess vidt uppspärrade gap för att lättare kunna hålla honom från båten. Vanligen är hajen, i det läge i hvilket han hålles i snaran, ur stånd att använda hela sin kraft. Vid intet af de olika tillfällena, då jag varit med, har jag märkt, att båten fått

ens det minsta slag. Men gifvetvis beror det mycket på fiskrarnas skicklighet.

Det är otroligt, huru ledigt och groft en haj låter öfverlista sig, med hvilken omisstänksamhet han låter draga sig tätt intill båten. Jag har t. o. m. sett, huru en haj låtit en öfvermodig fiskare slå sig på ryggen utan att alls afvika från vägen rätt in i snaran, som 2 minuter därefter kastade in honom i båten. Man kan också vid hajfiske få rikliga fångster. Stundom kan det hända, att man måste afbryta, emedan det ej fins rum i båten för flera af de lättfångade fiskarna. Det har hänt, att båtar kommit hem efter en natts fiske med mer än 20 hajar. Men det kan ju också hända, att man får skramla och lägga ut beten i timal utan att få en enda haj i sikte.

Den hemvändande båten mottages naturligtvis med stor glädje. Redan på långt håll förkunnar man med bestämda antal stötar i horn af tritonskal,¹ huru fångsten utfallit. En skara barn vada ut mot båten och hålla utkik efter möjligen medförda hajdrabanter, *remora*, dessa egendomliga fiskar, som medelst en sugskifva fästa sig på hajen och så utan besvär föras vida omkring.

Hajfångsten på detta vis synes först vara ett kolossalt vägstycke, men i själfva verket är det ej så farligt. Första gången man ser hajen långsamt komma intill båten, under det att dussinvis af de trekantiga, hemska fenorna skära genom vattnet på afstånd, resa sig håren på ens hufvud. Man vet att, om båten kantrar, man ej har något val utom möjligen om hvilket af odjuret som skall få uppsluka en. — — — — —

SULFITSPRITEN OCH FISKET.

Att sulfitfabriker genom sina affallsprodukter ofta tillfoga fisket skada, är väl känt. Genom tillverkning af sulfitspirit tyckas dessa affallsämnen minskas i mängd, och torde därför nedanstående ur "Kommersiella meddelanden" n:r 8, 1914 aftryckta skrifvelse från Kommerskollegiet i fiskehänseende kunna vara af intresse.

¹ Af snäckan *Tritonium Tritonis*.

Åtgärder för främjande af sulfitsprittillverkningen.

Af de förhandlingar, som under senare tid förts inom tekniska kretsar rörande tillverkningen och användningen af sulfitsprit, har det vid flera tillfällen framgått, att utvecklingen af denna national-ekonomiskt viktiga industrigren i viss mån anses kunna främjas genom åtgärder från statens sida. Kommerskollegiet, som har för afsikt att verkställa en utredning rörande den lämpligaste arten och omfattningen af de sålunda påkallade åtgärderna, har i dagarna ingått till Kungl. Maj:t med följande framställning:

»Den affallslut, som erhålles vid kokning af sulfitcellulosa, har ända till på de senaste åren ansetts vara värdelös och med anledning häraf utsläppts i fabriken närliggande sjöar och vattendrag. Affallsluten innehåller emellertid, förutom mindre mängder fasta beståndsdelar, hufvudsakligen cellulosa-fibrer, också lösta kolhydrater och svafvelsyrlighet, hvarigenom vattnet förorenas och fisket skadas. Att denna förorening af våra vattendrag är af ganska väsentlig omfattning torde bäst framgå däraf, att under år 1912 tillverkades 667,000 tons sulfitcellulosa i vårt land och att man lär beräkna 4 à 5 m³ affallslut per ton erhållen cellulosa. Förutom att det från ekonomisk synpunkt sedt varit önskvärdt att tillgodogöra sig de ämnen, som innehållas i affallsluten, tala sålunda starka hygieniska skäl för en rening af densamma före utsläppandet från fabriken.

Problemet angående tillgodogörandet af sulfitluten synes emellertid numera vara löst i och med ingenjören Gösta Ekströms uppfinning att däraf tillverka sprit. Fabriker för tillämpande af denna uppfinning hafva igångsatts år 1909 vid Skutskär och år 1911 vid Bergvik och Kvarnsveden. Enligt den utredning öfver tillverkningen af alkoholhaltiga drycker i Sverige, som på uppdrag af nykterhetskommittén under sistlidna år slutförts af Kommerskollegii statistiska afdelning, fabricerades under tillverkningsåret 1910—1911 1,387,470 liter 50 %-ig sulfitsprit. Sedan dess har tillverkningen af sådan sprit afsevärdt stigit och uppgår numera till omkring 4,5 mill. liter. De fabriker, som nu tillverka sulfitsprit, producerade år 1912 i det närmaste 60,000 tons sulfitmassa, under det att, såsom ofvan nämnts hela tillverkningen af sådan vara under år 1912 var 667,000 tons.

Det torde vara otvifvelaktigt, att denna uppfinning måste be-tecknas såsom mycket betydelsefull. Visserligen måste man erkänna, att den viktiga frågan om undanrödjandet af vattendragens förorenande medels affallslut från sulfitfabrikerna endast till viss, om ock icke oväsentlig del härigenom är löst, i det att äfven den drank, som utsläppes från sulfitsprittfabrikerna, i viss mån lär förorena vattnet. Men graden af förorening är dock minskad, i det att vid

sprittillverkningen den i affallsluten ingående svafvelsyrligheten neutraliseras och kolhydraten delvis aflägsnas.

Samtidigt som sålunda den nya uppfinningen medför vissa hygieniska fördelar, är den därjämte från industriell synpunkt af den största vikt genom det tillskott på inhemskt flytande bränsle, som därmed erhålles. Kollegium vill framhålla hurusom under det senaste årtiondet explosionsmotorer fått en allt vidsträcktare användning på grund af de fördelar framför ångmaskinerna, som de erbjuda genom mindre vikt, större verkningsgrad m. m. För svenska verkstäder har tillverkningen af explosionsmotorer blifvit en specialitet och åtskilliga svenska motortyper hafva tillkämpat sig en rangplats på den europeiska marknaden. Den för explosionsmotorernas drifvande erforderliga oljan har hittills importerats, och kvantiteten af sådant flytande motorbränsle stiger väsentligt för hvarje år. År 1912 var enligt officiell statistik värdet af importerad råolja något mer än 1,100,000 kr. och af benzin 2,566,000 kr., under det att fotogenimporten uppgick till mer än 14,5 mill. kr. Hufvuddelen af de båda förstnämnda oljeslagen och en stor del af fotogenimporten användes till motordrift. Det beroende af utländskt flytande bränsle, som dessa siffror visa, stiger för hvarje år med motorteknikens utveckling och hvarje försök att genom användande af svenskt råmaterial framställa flytande bränsle synes värdt uppmärksamhet och stöd från det allmännas sida. Det torde ock böra bemärkas, att frågan om sprits användande för motordrift sedan mer än tio år tillbaka är utredd i Tyskland, där stationära och rörliga spritmotorer allt sedan denna tid varit föremål för industriell tillverkning i större eller mindre utsträckning.

Äfven såsom råmaterial inom kemisk industri, särskildt inom färg- och fernissetillverkningen, har spriten utomlands funnit stor användning.

Med hänsyn till hvad ofvan nämnts angående å ena sidan tillgången på råmaterial, å andra sidan afsättningsmöjligheterna skulle det vara att förvänta, att tillverkningen af sulfitsprit borde vara stadd i rask tillväxt inom vårt land. Så är emellertid icke fallet, i det att sedan år 1911 ingen ny sulfitfabrik upptagit denna fabrikation. Enligt den af herr Kronlund vid sistlidna Riksdag inom Andra Kammaren afgifna motionen Nr 71 lærer detta sakförhållande vara att tillskrifva förutom den affärstekniska ställningen på den inhemska marknaden framför allt vissa för sulfitsprittillverkningen mindre väl lämpade föreskrifter i nu gällande brännvinsförordning. Enligt denna förordnings § 2 äger sprittfabrik icke idka tillverkning mer än sju månader om året; om mer än 600,000 liter årligen tillverkas skall utöfver den vanliga skatten erläggas en tilläggsafgift af 5 öre pr liter. Om hela tillverkningen denatureras eller exporteras, må dock tillverkning pågå hela året och till obegränsade kvantiteter. Motionären framhåller nu, att det för en sulfitfabrik är nödvändigt att bedriva sin tillverkning likformigt året rundt och

att det såsom följd häraf är nödvändigt att denaturera hela den erhållna spritkvantiteten. Motionären anför vidare hurusom enligt nu tillämpad tillverkningsmetod och med den omfattning fabrikationen nu äger produktionspriset för sulfitspriten är så högt, att en sänkning af nu gällande bensinpris skulle göra, att sulfitspriten icke längre kunde upptaga konkurrensen på motorområdet. Med hänsyn härtill förmenar motionären det vara önskvärdt att brännvinsförordningen förändrades i sådan riktning, att det möjliggjordes för sulfitfabriker att tillverka jämväl en begränsad mängd sprit för brännvins beredning. Det högre pris, som erhöles för sprit afsedd för förtäring, skulle möjliggöra för sulfitfabriken att försälja motorsprit till verkligt konkurrenskraftiga priser. Dessutom påpekar motionären önskvärdheten af att i brännvinstillverkningsförordningen medgäfvades att vid tillverkningen af motorsprit företaga denatureringen med bensol i stället för med s. k. allmänt denatureringsmedel, hvilken sistnämnda tillsats fördyrar motorspriten med omkring två öre pr liter. En bensoltillsats till motorsprit är nämligen af tekniska skäl att förorda, och dess denaturerande verkan säges vara betryggande.

Redan af hvad förut anförts torde vara klart, att en utsträckt tillverkning af sulfitsprit i vårt land ur olika synpunkter kan anses önskelig, men ock att för en utveckling i sådan riktning åtskilliga hinder för närvarande äro för handen. Huruvida de i ofvan refererade motion föreslagna åtgärderna för det afsedda önskemålets vinnande äro de lämpligaste, synes Kollegium emellertid tveksamt. I hvarje fall torde från landtbrukskretsar vara att vänta ett afgjordt motstånd mot de föreslagna förändringarna i brännvinstillverkningsförordningen, enär desamma skulle komma att inskränka afsättningen af vanlig sprit och därmed skadligt inverka på potatisodlingen. Det synes under sådana förhållanden i första hand böra undersökas, huruvida icke den nya industrien genom andra åtgärder skulle kunna befrämjas. Härvid torde bland annat särskildt öfvervägas hvilka mått och steg, som blifva nödvändiga för att skydda utvecklingen af sulfitspriten användning såsom motorbränsle från den öfverväldigande konkurrens, som utan sådant skydd skulle kunna förväntas från de mäktiga ekonomiska intressen, som stå bakom handeln med bensin.

Vidare synes för frågans bedömande vara af nöden att undersöka möjligheterna för en utsträckt teknisk användning i vårt land af sulfitsprit i första hand såsom bränsle men ock för ytterligare bearbetning i kemisk-teknisk industri.

Utredningen bör också afse möjligheterna för export af sulfitsprit.

Sulfitspritindustriens utveckling är utan tvifvel för vårt land af nationalekonomisk betydelse i olika afseenden, och denna betydelse är enligt Kollegii förmenande så afsevärd, att man från statens sida har all anledning att ägna uppmärksamhet åt ifrågavarande angelägenhet. Kollegium har därför ansett sig böra upptaga frågan

till närmare pröfning. En noggrann undersökning af alla på denna fråga inverkan förhållanden förutsätter emellertid sakkunskap på åtskilliga sins emellan vidt skilda områden. Sålunda måste frågan studeras från motorteknisk och motorindustriell synpunkt, samtidigt som en granskning af själfva tillverkningsprocessen, dess utvecklingsmöjligheter och betydelse för sulfitmasseindustrien kräver omfattande kemisk-teknisk sakkunskap. Det är slutligen af vikt att vid undersökningen äga en noggrann kännedom om den nuvarande spritindustrien och den därmed sammanhängande potatisodlingen.»

Kollegiet avslutar sin skrifvelse med en framställning om rätt att för utredningens verkställande få anlita högst tre sakkunnige samt för densamma anställa särskild sekreterare.

LITTERATURMEDDELANDEN.

David Nilsson, *A contribution to the biology of the mackerel*. Publications de circonstance n:o 69. Författaren har arbetat med svenskt material, 1,367 st. fiskar hufvudsakligen fångade under maj—oktober 1911. Alla dessa hafva undersökts på längd, vikt, kön, ålder samt maginnehåll. Vidare behandlas ägg och larver. Hvad makrillens föda angår, så påvisar författaren, att denna till största delen utgöres af plankton. Af 725 makrillar med bestämbar maginnehåll hade endast 94 (= 12,9 %) st. fisk i magen, 82 % hade *endast* plankton ("small plankton"). Någon "glupsk roffisk" är sålunda makrillen icke.

T. E.

Ivar Arwidsson. *Spridda studier öfver vanliga kräftan*. Meddel. fr. Kungl. Landtbruksstyrelsen n:r 192. (N:o 7, 1914.)

För undersökningarna hafva märkts och utsläppts 599 kräftor i Hälsingland (Rödjarbosjön) (åren 1905—1906) och i Södermanland (Lännaån och Mörtsjön) 480 kräftor (åren 1911—12). För märkningen har användts Appellöfs system (för hummer) med klipp i stjärten, utveckladt så, att man kan märka upp till 599 olika nummer.

Undersökningarna hafva afsett iakttagelser öfver tillväxt och hafva specialiserats för hanar och honor

och för lik- och olikkloade individ. Ett flertal utförliga tabeller — siffer- och grafiska — illustrera de detaljerade uppgifterna.

Det synes, som om hannarna skulle haft en medeltillväxt pr år på mellan $8\frac{2}{3}$ och 10 millimeter och honorna mellan 6 och 9 millimeter, sedan de först blifvit utvuxna.

O. Pettersson's apparatus for lifesaving at sea. Gumperts Bokhandel, Göteborg, Wald. Zachrissons boktryckeri A.-B., Göteborg, 1914. Närmast med anledning af Boulogne-skeppsbrottet, vid hvilket en af professor Petterssons kolleger drunknade, kom professor Pettersson på idén till den räddningsapparat, som omtalas i ofvanstående broschyr. Apparaten, själfva bädden (= sängplatsen i hytten), bildar en slags farkost och utgöres af en vanlig tagelmadrass som botten, med sidor af med renhår tjockt stoppade kuddar (renhår ha som bekant en mycket stor flytkraft). Fram- och bakändan på den lilla farkosten, liksom beklädnaden på kuddar och madrass utgöres af starkt och vattentätt tyg. I fören finnes en ring, i hvilken linan till ett drifankare är fästad. Särskilda anordningar för att "passageraren" skall kunna hålla sig och eventuellt äfven ett barn väl fast finnas. För att kunna göra sig observerad från fartyg på afstånd har man lysapparater med kalciumkarbid, som äro lätt satta i funktion, lysa i mörker, ryka i dagsljus. Särskild vikt lägges vid drifankaret, som hindrar farkosten att kastas rundt. Vidare finnas anordningar för utpumpande af inkommet vatten. Genom att det hela utgör sofbädd, kan tillräckligt antal lifräddningsapparater alltid finnas. Genom sin litenhet och mjuka stoppning är den lätt att sätta ut och är ej alls utsatt för att krossas eller skadas mot fartygets sidor. Den väger c:a 24 kg. Originalmodellen, utställd 1900 i Paris, kostade 250 francs; gifvetvis skulle apparaten vid masstillverkning blifva mycket billigare. Vi hänvisa till den illustrerade broschyren.

Red.

C. A. Ewald, Stoffwechsel und Diät von Gesunden und Kranken. I Allg. Fisch.-Zeit. N:o 15, 1914 anmäles ofvanstående 115 sidor långa, i *Wissenschaft und Bildung* Bd. 125 intagna arbete af medicinalrådet professor d:r C. A. Ewald, sålunda:

Alla frågor rörande näringsförhållanden äro nu frågor för dagen. Man erkänner allt mera, hvilken stor betydelse de hafva för människans lefnadslängd och hälsa, och ägnar dem därför med rätta en allt större uppmärksamhet. Också bör föreliggande lilla arbete af en af våra största auktoriteter på området vara värdt ett godt mottagande. Det innehåller de nyaste rönen inom näringsläran och dietiken i en för alla kretsar lättfattlig form. Icke torrt docerande utan på ett lättfattligt sätt meddelar författarn först de fysiologiska förutsättningarna för en regelbunden ämnesomsättning, redogör sedan ingående för huru mycket människan behöfver för att fylla sitt näringsbehof, för hvilka näringsvärden de olika näringsmedlen hafva, för riktigheten af en vegetarisk-, en kött- eller en blandad diet och för farorna af ett olämpligt näringsätt. Han egnar vidare särskildt intresse åt matens tillagning liksom åt sjukmat; sålunda böra äfven våra matmödrar kunna lära en hel del af denna lektyr. Äfven fiskfödan behandlas upprepade gånger. Vi kunna rekommendera boken till det bästa.

SMÄRRE MEDDELANDEN.

Stormvarningarna upphöra tillsvidare. Med anledning af att väderlekstelegram under nu rådande förhållanden icke erhållas från England, Island, Färöarna m. fl. håll, hvarigenom utsändande af pålitliga stormvarningar i god tid så godt som omöjliggjorts, har Kungl. Maj:t på framställning af Kungl. Landtbruksstyrelsen förordnat att, tillsvidare och intill dess att de för väderlekstjänstens behöriga skötande behöfliga väderlekstelegrammen åter kunna erhållas, några stormvarningstelegram icke skola utsändas.

Fiskeriutställningen i Malmö. Vid Baltiska utställningen har fiskeriafdelningen ej intagit någon mera

framträdande plats. Dock fanns ju äfven där åtskilligt att se för den intresserade.

Själftva Fiskerihallen var byggd i blockhusstil och skilde sig starkt med sin mörka färgton från utställningsstaden i öfrigt. Belägen vid "Storsjön" och hvilande på så höga stenpelare, att båttrafik kunde försiggå under en öfver vattnet framskjutande del, inrymde den större och mindre akvarier, konservutställningar, fiskeredskap från handelsfirmor och enskilda (äfven fiskeriföreningskollektioner), tågvirke, oljekläder och andra utrustningsartiklar, sjöfartsafdelning med modeller af moderna stora fartyg (särdeles sevärda), grafiska och statistiska tabeller m. m., motorlifbåt, roddlifbåt, lifräddningsattiralj, af olika slag såsom Unges lifräddningsapparat, A.-B. Schmidts Davit m. m., utensilier för fartygsutrustning, skeppsbyggeriafdelning, motorafdelning, kylanordningar, fiskodlingsapparater m. m. Hydrografiska utställningen var äfven som vanligt väl företrädd och instruktiv.

I akvarierna — 82 st. större och mindre — funnos representanter för den svenska sötvattensfaunan, särdeles sådana som hafva betydelse för fiske och fiskodling, men äfven funnos där exotiska fiskar, afsedda för liebhafvar på rumsakvariernas intressanta områden.

Bland utställarna märktes Södra Sveriges fiskeriförening jämte flera andra goda, af besökare vid svenska fiskeritutställningar kända och igenkända namn. Utställningens långa tillvaro förbjöd af sig själft en hel del utställningar t. ex. af lätt fördärfvade varor liksom af redskap, som skulle användas af deras ägare för dagens id och sträfvan. Under sådana förhållanden och med den svåra konkurrens som tillfogats Baltiskan af såväl föregående större "fiskeritutställningar" som af afslutade, samtida eller blifvande lokala landtbruksmöten med fiskeriafdelningar, hvilka i vissa afseenden verka mera tilldragande för många utställare, måste man anse att utställningens fiskeriafdelning har varit så lyckad man kunnat haft anledning begära. Om det för fackmannen mest lockande med densamma, *fiskerikongressen*, skall,

sedan dess förhandlingar väl utkommit från trycket, en närmare redogörelse lämnas.

Förpackningen af frusen sill till Finland. Generalkonsulatet i Hälsingfors skrifer i sin berättelse för år 1913:

I nästföregående årsberättelse omnämndes, att den norska frusna sillen via Åbo i fråga om packningssätt, sortering och emballage behandlats på ett förstklassigt sätt, öfverlägset den svenska varan, och enligt föreliggande upplysningar är detta alltjämt fallet, i längden helt säkert till nackdel för den svenska varan.

(Komm. Medd. n:o 14, 1914.)

Möjligheter för svensk export till Australien. Konsul James Dickson Wærn i Melbourne har i sin berättelse för år 1913 inberättat följande bl. a.:

Fisk. Konserverad fisk röner stor efterfrågan. Ansjovis och sill i starka såser synes vara mycket svårt att transportera utan kylrum. Däremot står sig kokt och rökt fisk utmärkt.

(Komm. Medd. n:o 14, 1914.)

Finsk fiskexport till Sverige. Under år 1913 har 460,000 kg. färsk fisk och 269,000 kg. saltad strömming från Finland exporterats till Sverige.

(Komm. Medd. n:o 15, 1914, sid. 28.)

Kalkhaltigt vatten vid förelodling i dammar har enligt erfarenheten stor betydelse. Flerstädes lägges därför vanlig kalksten i vattentiloppet för att öka vattnets kalkhalt. Däremot synes det kunna vara en annan sak med kalkhaltigt vatten för kläckningen af rommen. I Allgem. Fisch.-Zeit. n:r 1, 1914, förekommer en uppsats härom, hvars författare redogör för, huru han profvat vattnet i tre olika tillopp som kläckningsvatten. Det ena har starkt kalkhaltigt vatten — hvilket visat sig vara utmärkt såsom dammvatten — i hvilket utvecklingen af rommen går utmärkt ända till kläckningen. Ur

en hel del af rommen komma ungarna icke fram; det ser ut som om de icke orkade spränga nog stort hål på äggskalet utan fastna och dö. Flyttas rommen, efter att under en längre tid varit under det kalkhaltiga vattnets inverkan, till annat kläckningsvatten, så går kläckningen normalt för sig, vare sig det nya vattnet hade samma temperatur som eller lägre än det kalkhaltiga. Rommen var befruktad på platsen och felfri. Han lofvar emellertid upprepade, vidlyftigare undersökningar. Saken torde kanske böra observeras äfven hos oss. Det är ju på många ställen i Sverige, som källvatten användes till kläckning och sådant är ofta kalkhaltigt. Det gäller sålunda att observera, om kläckningen går bra i sådant "hårt" vatten eller icke.

T. E.

Könets fördelning bland fiskarna. J. THUMM hade gjort försök med en del akvariefisk; han parade äldre honor med yngre hannar. Resultatet blef öfvervägande hannar (t. ex. af 800 yngel c:a 50 ♀). Af en äldre hane och en yngre hona fick han däremot 300 ♀ af 400 yngel. Liknande utföllo försök med lika gamla men olika stora hannar och honor. Afkommans kön blef i allmänhet till större delen detsamma som den mindre, resp. yngre af föräldrarna. Från dessa försök har L. PITTET försökt att få förklaring till, att i forellodlingen man så ofta får öfvervägande hannar. De gamla honorna behållas, af hannarna säljas ofta de äldre och nya, unga användas för hvarje år. Det ofta öfvervägande antalet hannar bland fiskarna i sjöarna försöker PITTET förklara så, att vid — som skulle vara vanligt — öfverfiske de äldre fiskarna tagas bort och de flesta lekande äro sådana som fortplanta sig för första gången; sålunda honor som äro ett år äldre än hannarna — sålunda enligt THUMM öfvervägande hannar bland afkomman.

Det är ju ej säkert att, hvad som inträffar med en del akvariefisk, äfven blir regel bland vildfiskar. Saken behöfver experimentellt afgöras. Till vintern skola vid Biologiska Försöksstationen i München göras försök

hvad foreller angår, skrifver d:r K. MULSOW i Allgem. Fisch.-Zeit. n:o 8, 1914.

Svenska sillbåtar till Danmark. Fiskare från Lange-land och Nyborg hafva med anledning af det rika sill-fisket i Stora Bält köpt ett tjog svenska fiskebåtar med tillhörande motorer, de flesta hemma i Smögen och Kalfsund. Båtarna äro på 7 till 10 tons netto och representera värden af 3,500 à 5,000 kr. pr båt. Till hvarje hör en snurpnot. Fyra af båtarna inkommo den 17 febr. till Fredrikshamn på grund af storm och motvind men fortsatte resan dagen därpå.

(Dansk Fiskeritidende 24 febr. 1914.)

Fiskeritillsynen vid Dalälven i Uppsala län. Ur tillsyningsmannens rapport till länsstyrelsen angående 1912 års tillsyn hämtas följande.

"Under året hafva 19 åtal för olaga fiske i ifrågasvarande vatten anställts mot 18 personer, och hafva i samtliga mål svarandena ådömts böter, med undantag af i ett, hvilket mål häradsrätten ännu ej afdömt. Detta sistnämnda mål afser notdragning å icke därtill afsedd plats". — — — "Vid handläggning af ett af fiskerimålen blefvo tilltalade, 2 st., samt två vittnen beslagna med falskt vittnesmål. Alla fyra åtalades därför samt dömdes till hvardera tre månaders fängelse för mened och anstiftan därtill".

Bötesbestämmelserna i gamla fiskestadgar. I ett flertal äldre fiskeristadgar (utgifna före 1900 års allmänna fiskestadga) förekommer bestämmelser om böter till t. ex. "högst 50 kronor". Enligt 1900 års fiskestadga skola för forseelser mot af K. B. utfärdade särskilda bestämmelser för fisket ådömas böter af 5—200 kr. Någon ovisshet har förekommit, om bestämmelserna i 1900 års stadga skola gälla äfven för äldre stadgar för fiskets bedrivande i orterna. På förfrågan hos Justitiekanslersämbetet i denna sak har erhållits följande svar i skrifvelse den 6 februari 1914.

“Med anledning af Eder skrifvelse den 4 innevarande februari vill Justitiekanslersämbetet såsom sin uppfattning uttala, att genom öfverträdelse af sådan före tillkomsten af 1900 års fiskeristadga meddelad särskild bestämmelse, som jämlikt 10 § i samma stadga skall fortfarande tjäna till efterlefnad¹, vederbörande gör sig förfallen till det i 22 § fiskeristadgan föreskrifna ansvar af böter från och med fem till och med 200 kronor, utan hinder däraf att i den ifrågakomna särskilda bestämmelsen stadgats ringare påföljd“.

Alligatorafvel i Florida. För omkring 20 år sedan anlades af M. I. TAYLOR i Jacksonville i Florida “Florida Alligator Farm“, en filial till de i Hot Springs, Arkansas, i Los Angeles, Californien, varande “Arkansas Alligator Farm“ och “California Alligator Farm“. Anläggningen i Jacksonville äger för närvarande 5,000 alligatorer och 200 krokodiler. Alligatorer finnas i alla storlekar och åldrar, från de minsta några få tum långa djur till utvuxna c:a 300 år gamla exemplar på 14 fots längd. Under fortplantningstiden från juli till oktober utkläckas i Jacksonville årligen c:a 2,000 djur. Äggen kläckas på 60 dagar. De flesta äggen fås från farmen, men mycket ofta köper man äfven ägg af alligatorjägare.

En utvuxen alligator betingar ett pris af c:a 100 dollars. Härvid är dock att märka, att dessa vuxna djur hufvudsakligen säljas för utställningsändamål, och att deras hud ej kan bearbetas, emedan rygghuden är för stark. De värdefullaste alligatorskinnen fås af 3—5 fot långa djur. Priset på dem varierar mellan 10 cents och 1,60 \$ för bukskinnet, under det att rygghuden blott når tredjedelen af dessa pris. Huden af 2 fot långa djur betalas med c:a 10 cents pr st., af 9 fots djur med 1,60 \$ pr st. Hudar af ännu större alligatorer äro nästan värdelösa.

(Bericht des Kaiserl. Konsulats in Atalanta d. 22 aug. 1913; ur “Der Fischerbote“.)

¹ D. v. s. i allmänhet bestämmelserna i de äldre stadgarna för fiskets bedrifvande, *Red.*

Det engelska ålynglet. Ålyngelfångsten i Severn har varit mycket rik detta år. Nattfångsten gick stundom upp till 2,000 å 2,500 skålpund “elvers“. Endast en mycket liten del kunde uppköpas af Tyska Fiskeriföreningens fångststation, hvarför den stora massan gick till Gloucester för att där i restaurangerna ingå i en slags omtyckta omeletter. Om större rekvisitioner ingått, hade ledigt dubbla mängden, mot hvad som skedde, kunnat expedieras för tyska fiskodlingsändamål. De gjorda sändningarna hafva lyckats mycket väl, och beställarna äro särdeles belåtna.

(Efter Der Fischerbote, n:o 4, 1914.)

* * *

I Sorö sjöar i Danmark har under fem år utsatts större antal engelskt ålyngel. I vår hafva stora mängder små ål fångats, otvifvelaktligen utvuxna af sådant yngel; så hade man i en enda ålkupa en morgon fått 60 skålpund = c:a 400 st. Vid undersökning visade det sig, att större delen hade lefvat fyra år i sjöarna och ett mindre antal tre år. De största ålarna voro i genomsnitt 42 cm. långa och vägde c:a 92 gram, de små voro 33 cm. och vägde c:a 45 gram. Sålunda synes tillväxten ökas snabbt, sedan en viss storlek nåtts. Fiskeinnehafvaren, d:r Hoffmeyer, redaktör af Ferskvandsfiskeribladet, antager, att de största ålarna skola blifva blanka om 3 å 4 år, sålunda efter 6 å 7 års sötvattensvistelse.

(Ferskvandsfiskeribladet, n:o 9, 1914.)

* * *

Importen af engelskt ålyngel till Danmark ökas alltjämt och har i år varit större än förut. Detta är också naturligt, ty folk har fått klart för sig, att ålodling är en om också långsam så dock säker väg att få afkastning af lämpliga vattenområden. Men rationell ålodling fordrar årlig utsättning af ålyngel, och sådant är mycket osäkert att få från vårt land. Enstaka år är nog åluppgången på en del ställen rätt så bra, men den är för oregelbunden för

att man skulle kunna grunda ett rationellt ålfiske på densamma.

På Ferskvandsforeningens initiativ har i vår importerats c:a 2 1/2 million engelskt ålyngel genom oss till Danmark. Ynglet har fördelats på 22 uppfödare, hvaraf 9 i Jutland, 6 på Fyen, 5 på Själland och 2 på Laaland.

Dessutom har på anmodan af det norska jordbruksdepartementet 10,000 st. sändts till jubileumsutställningen i Kristiania. Hela importen har gått väl och dödligheten har varit minimal.

(Red. i Ferskvandsfiskeribladet, n:o 11, 1914.)

Afsättning för båtmotorer. För fisket ha båtmotorer fått allt mera användning hos oss liksom i utlandet. Våra svenska motorer hafva ju godt anseende äfven utomlands och stora möjligheter att med fördel kunna exporteras. Notiser med anledning häraf ha också då och då synts i denna tidskrift. Äfven i konsulatsberättelser från olika håll förekomma numera ej sällan påpekningar om marknader för svenska båtmotorer. I "Kommersiella meddelanden" förekomma stundom uppgifter i berörda hänseenden, så t. ex. i n:o 8, 1914, följande:

Sicilien.

Fiskeriindustrien. Marknad för båtmotorer.

I Cataniadistriktet, som omfattar östra Sicilien och den sydvästra udden af den italienska halfön, är fiskeriindustrien stadd i ständig utveckling och blir af allt större ekonomisk betydelse för befolkningen. I Catania finnas öfver 700 båtar, sysselsättande i rundt tal 3,500 man. Messina kan uppvisa ungefär samma siffror, och äfven i Syracusa, Augusta, Reggio-Calabria bedrifves fiske med stor intensitet.

Motorer för fiskebåtar äro praktiskt taget okända, men säkerligen finnas stora möjligheter för införande af dylika. Fiskarebefolkningen är visserligen fattig och dess konservatism utgör en ytterligare svårighet vid införandet af modernare metoder för arbetet, men om en representant, som vore mäktig italienska och sicilianska språken, utsändes med en profkollektion samt tillbragte någon tid i ett fiskericentrum, skulle säkerligen mycket kunna göras. Att göra reklam med bref och kataloger är alldeles lönlöst. Inom di-

striktet finnes veterligen ingen firma, som säljer motorer eller motorbåtar.

För båtmotorer erlägges i Italien en tull af 12 lire pr 100 kg.

På grund af det höga priset för gasolin i Catania torde råoljemotorer bäst lämpa sig för därvarande marknad.

(Daily Consular and Trade Reports.)

Tunis.

Afsättning af motorer m. m.

Danska konsulatet i Tunis meddelar i en rapport, att det därstädes f. n. råder god efterfrågan på alla slags motorer, petroleumlokomobiler, automobiler, hydrauliska pressar, pumpar etc. Konsulatet tillägger, att anbud böra vara åtföljda af kataloger på franska språket och priserna uppgifna cif Tunis.

(Meddelelser fra Udenrigsministeriet, Köpenhamn.)

Australien.

Trawlfisket. Afsättning af motorer.

Konsul S. T. von Goës i Sydney har till Utrikesdepartementet inberättat följande:

Trawlfisket har varit mycket försummadt i Australien, hvaraf följden blifvit, att tillgången på fisk är ojämn och kvaliteten underlägsen. Nu har emellertid ett bolag bildats i Melbourne, »Trawl Fisheries Ltd.», med ett kapital af £ 75,000, i ändamål att bedrifva fiske på Australiens kust. Till föda oanvändbar fisk skall prepareras till gödningsämne. Utom trawl kommer att vid fisket användas ytnät och ref.

Ofvanstående torde vara af praktiskt intresse för den svenska affärsvärlden, i det konsuln antager, att här skulle kunna vinnas afsättning för svenska oljemotorer.

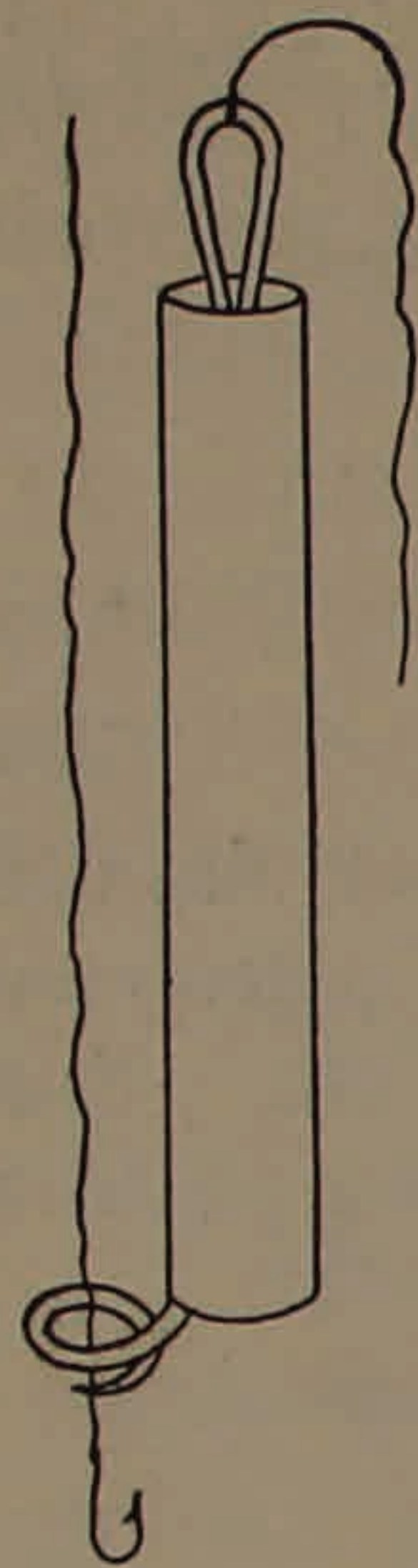
* * *

I Generalkonsulatets i Shanghai berättelse till Utrikesdepartementet förekommer bland annat följande. »Afsättning af motorer. Hongkongs hamn trafikerades af talrika motorbåtar, i hvilka till största delen amerikanska och engelska motorer äro inbyggda. Jämte de engelska Gardener petroleummotorerna finna äfven svenska motorer från Bolinder god afsättning. De tyska motorerna äro nästan utan undantag mycket goda, men det oaktadt kommer afsättningen af detta fabrikat att förblifva begränsad, så länge de engelska och amerikanska och äfven de svenska motorerna ställa sig billigare.»

(Kommers. meddel. n:r 4, 1914.)

Praktisk kroklossare vid bottennapp. Vid aborre-mete med pimpel härordagen tillsammans med en gammal amatörfiskare fick jag, som ofta händer, bottennapp och började som vanligt söka få kroken loss genom ryck och svängningar, då han hejdade mig och bad mig vara lugn, så skulle han klara "nappet" och rädda pirken, hvarpå han ur sin korg tog upp en kroklossnare af följande typ, som jag kan rekommendera.

Den består af ett 12 cm. långt och 1,5 cm. bredt järnrör, fyllt med bly. I dess öfre del är en ståltrådsögla fastsatt, som instuckits medan blyet är varmt, hvarvid sänksnöret är fäst. I dess undre del är en ståltråd virad i spiral $1\frac{1}{2}$ hvarf, så att refven kan komma mellan hvarfvet och in i spiralen.

Vid bottennapp för man blott in refven, samt låter lodet gå till botten, och allt är klart.

E. Öbg.

(Ur "Från Skog och Sjö", n:r 23, 1913.)

Konservering af betesfisk för sportfiske. I Allgem. Fisch.-Zeit. n:o 2, 1914, rekommenderas att, i stället för att lägga betesfisk i formalinlösning, gifva dem en injektion i hjärttrakten. "Hjärtat slår", skrifver FRED. PAPPERITZ, "trots detta ännu flera gånger, för sålunda tillräckligt med formalin ut i blodbanorna och konserverar väl inifrån". "En fördel är, att fjällen ej lida af lösningen och glänsa bättre, dessförutom slipper fisken en långvarig döds kamp genom kväfning, enär den får ett slags stelkramp vid insticket".

"För denna enkla manipulation är hvilken urmodig morfinspruta tillräcklig, hvilken tillsammans med en liten flaska 40 % formalin ej tynger i ryggsäcken".

Det angifves icke huru fiskarna efter stelmandet skola gömmas utan att fjäll och hud skadas. Möjligen kan inpackning i med utspädd glycerin eller vatten fuktadt tunt tyg duga. Ett försök är ju lätt att göra.

T. E.

Praktisk konservering af betesfisk. I n:o 3, Allgem. Fisch.-Zeit. 1914 skrifver d:r Heintz: Det har alltid burit emot för mig att lägga betesfisk lefvande i formalin, emedan det är fullkomligt onödigt att plåga djuren så utan nytta. Jag dödar betesfisken på förhand medelst en knäpp med tumme och pekfinger, hvarvid fisken för öfrigt reser fenorna på fullt önskvärdt sätt. Redan sedan 8 år tillbaka använder jag mig af den af herr Papperitz såsom ny rekommenderade injektionen med ren formalin medelst morfinspruta och har äfven noga beskrifvit och rekommenderat den i andra upplagan af min bok. Särskildt för kvidd använder jag med förkärlek denna metod, emedan några droppar injicerade i dess bukhåla göra de ömtåligaste delarna på denna späda fisk mycket stadigare för kroken under det att de öfriga delarna förblifva mjuka och smidiga.

Utarrendering af fiskevatten. Vid ett sammanträde af en större fiskeriförening i Tyskland höll den framstående fiskekännaren d:r DRÖSCHER ett föredrag om grundregler för rationell utarrendering af fiskevatten. (Se Fischerei-Zeitung n:o 10, 1914.) Han framhöll därvid bland annat, att utarrendering endast borde ske till yrkesfiskare med minst 3-årig praktisk erfarenhet som fiskar-dräng, samt att därför äfven en ordentlig utbildning af fiskare borde finnas med stadgad lärotid afslutad med pröfning, att vid ny arrendering den förre arrendatorn borde lämnas en viss — hvad vi i Sverige kalla — optionsrätt, att det utarrenderade vattnet borde utgöra en ur fiskesynpunkt rationell enhet, att utarrenderingen helst borde ske medelst auktion, sedan fiskevattnets ungefärliga värde förut fastslagits af fackman med hänsyn tagen till att både ägare och arrendator skulle under förutsättning af förnuftigt fiskande kunna blifva belåtna med detsamma, samt att arrendetiden borde vara så lång som möjligt, under inga förhållanden kortare än 10 år men helst 18 à 20 år.

Ålfisket i Comachio slut. I en notis i Allg. Fisch.-Zeit. n:o 15, 1914, meddelas att Comachios ålfisken nu skola sluta. Inkomsterna hafva ej varit tillräckliga, utan har kommunen gjort konkurs med en skuldsomma af 4 millioner lire. Den italienska regeringen har beslutat, att de 105 km² stora sumpmarkerna skola torrläggas, hvartill 9,792,000 lire anslagits. Fiskarbefolkningen får nu öfvergå till åkerbruk.

Comachio har då det gäller ålodling ett klassiskt namn, liksom äfven själfva samhället är af hög ålder. Den var på sin tid systerstad till Venedig och täflade med denna om herraväldet, till dess den år 940 eröfrades af Venedig. Ålfisket har äfven gamla anor i Comachio. Högst stod det under medeltiden, då t. ex. i 14:de århundradet fiskearrendena lära uppgått till 266,600 mark. År 1872 gåfvo de ej mer än 121,318 lire. Staden har nu omkr. 13,000 invånare och har i hufvudsak lefvat af ålfiske samt förarbetning och handel med den fångade ålen.

En jättekarp har enl. Schweitz. Fischerei-Zeitung fångats i Neuenburgersjön. Fisken var 85 cm. lång och mätte 65 cm. i största omkrets. Den vägde 12,2 kg. Rommen ensamt vägde 1,650 gr. och äggantalet uppgick, efter 880 romkorn pr gram, till 1,450,000 st. Karpen var att döma af årsringarna på fjällen c:a 40 år gammal. Den inköptes för Naturhistoriska museet i Neuenburg.

(Allgem. Fisch.-Zeitung n:o 18, 1914.)

Bisamrättan har nyligen af en privatperson införts till Böhmen i afsikt att få ett pelsdjur af värde. Detta senare har misslyckats; djuret har visserligen blifvit större än i Amerika, men pelsen har blifvit sämre — gleshårigare och nästan värdelös ur buntmakarsynpunkt. Däremot har djuret fått en helt annan betydelse — det har blifvit ett svårt skadedjur för fisket — för fiskdammodlingen. Att den fångar och förtär fisk och t. o. m. både många och stora sådana, torde på sätt och vis vara mindre betydelsefullt, ehuru den genom sin mängd

kan åstadkomma stor skada äfven härigenom. Än värre är emellertid, att den underminerar dammvallarna genom sina bobyggnader. Den gräver nämligen sina bon med utgrenade gångar i jorden och har sina väl dolda ingångar under vattenytan eller nära denna i strandbuskagen. På få år har den förökats sig ofantligt från de få införda paren och förekommer nu helt enkelt i massor. Den har spridit sig väldeliga och har nyligen visat sig äfven i Bayern.

Man har utfäst pris för uppfinnande af något lämpligt utrotningsmedel och vidtagit särskilda åtgärder samt utfärdat bestämmelser för underlättande af dess dödande på alla sätt. Så har t. ex. en utvidgad rätt till användande af skjutvapen medgifvits, då det gäller jakt efter bisamrättor. Som bekant, är jakt med sådana vapen ej utan vidare tillåten för mark- och fiskevattensägare i Tyskland och Österrike.

Vattenansvällning i gulblåsan, som så ofta förekommer hos salmonid yngel i fiskodlingsanstalter, har professor HOFER i sin handbok om fisksjukdomar påvisat kunna uppstå på grund af flera olika orsaker såsom mekanisk skakning af rommen, gödning af afvelshonorna, allt för ringa moderfiskar m. m. HOFER anser, att det sannolikt handlar om bestämda skador på groddskifvan, hvilka först framträda som sjukdom vid utvecklingen. Sedermera har L. v. BETEGH uppgifvit, att sjukdomen skulle orsakas af vissa bakterier och sålunda vara en infektionssjukdom. I Allgm. Fisch.-Zeitung n:o 11, 1914 skrifver d:r KARL MULSOW i detta ämne, påvisar osannolikheten af en infektionssjukdom, enär vid biologiska försäkringsstationen i München upprepade försök med renodling af bakterier från sjuka yngel blifvit resultatlösa, fastslår prof. HOFERS såsom riktiga och hänvisar till af TORNIER (Allgem. F.-Z. 1912, n:o 19) gjorda undersökningar, som visa att olika skador å ägg kunna inverka på äggulans förmåga att förhindra vattens inträngande utifrån i gulsäcken.

Fishtëång. I Fischerei-Zeitung (n:o 16, 1914) beskriver och afbildar ALB. G. KRÜGER ett redskap, som antages från Kanada hafva införts till Serbien af en återvänd emigrant. Redskapet, eller "fishtëången", kan i någon mån förliknas med ett ljuster, särskildt hvad användningen angår. Det består af två skänklar, troligen $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ meter långa, af fjäderstål, som stå mot hvarandra fästade i ena ändan af en exempelvis 3 à 1 meter lång stång. Skänklarna, som fjädra emot hvarandra, äro dels i spetsarna utböjda, som klorna på gamla eldgafflar och dels strax därofvän försedda med en bukt så, att fisken, som skall vid fångandet klämmas fast mellan dem, blir väl omsluten. Strax nedanför denna bukt har hvarje skänkel en tagg, som skall tränga in i fisken och bidra till dess kvarhållande. Vid användandet sättes en tvärpinne in mellan skänklarnas mynning för att spärra dem ifrån hvarandra. "Tången" användes nu på samma sätt som ett ljuster. Vid stöten mot fiskens rygg kastas tvärpinnen ut och fisken glider upp i utvidgningen eller bukten mellan skänklarna samt kvarhållas där, dels genom deras fjädrande och dels genom de nämnda taggarna. Herr KRÜGER tror, att redskapet, något bättre konstrueradt än i sin urform, skulle blifva omtyckt af sportfiskare. Detta kan nog också hända; det fordrar samma eller större skicklighet än förande af ljuster, men sargar ej fisken på samma sätt — och hvad man än annars vill säga om ljusterfiske — nog är det roligt!

Stor strömming. Den 14 januari 1914 togrfördes i Södertelge bland annan strömming från trakten af Tullgarn i Södermanlands skärgård några stora strömmingar, af hvilka den längsta mätte 332 mm. Ännu större Östersjöströmming fås visserligen någon gång, men äfven denna längden är ju ansenlig. Ofta nog är ju "vuxen" västkustsill, att ej tala om Skånesillen, betydligt mindre.

T. E.

Degenererad braxen. Vi veta, att en del fiskar, särskildt braxen, ganska lätt kunna i insjöar blifva så talrika, att födan ej räcker till, och fisken blir småvuxen, mager och föga värd. I de allra flesta fall har man då att som hufvudmedel tillgripa bortfiskande af öfverskottet, så att resten af fisken får nog med föda för att växa ordentligt. Som en illustration härtill anföra vi ur en uppsats af professor ECKSTEIN i Deutsche Fischeri-Correspondenz (dec. 1913): "Så berättade nyligen en fiskare för mig, att han hade fiskat i en sjö, som redan hans fader haft före honom. Braxen i sjön, som i gamla tider varit stor och vacker, hade sedermera blifvit mindre och mindre. Hans far hade blott tagit de största, släppt ut alla andra och haft föga inkomst af sjön. Sedan professors sagesman lärt känna andra sätt att sköta fisket, hade han tagit upp allt, som han möjligen på något sätt kunde använda, och redan efter tre år hade fångsten förbättrats; fiskarna hade icke blifvit färre¹ men också större; han fick nu bättre priser för dem."

Det torde böra observeras, att en sådan sak väl kan gälla i en del insjöar, men t. ex. *icke alls* i skärgårdarna.

Red.

FÖRFATTNINGAR ANGÅENDE FISKE.

Kungörelse om fredningstid för hummer;

af den 25 augusti 1914.

(Se Svensk Författningssamling n:o 173, 1914.)

Med upphäfvande af kungörelsen den 29 april 1898 angående utsträckt fredningstid för hummer inom Norrvikens fögderi af

¹ I originalet står »weniger seien die Fische nicht geworden»; möjligen tryckfel för "weniger — — — wohl geworden"; sålunda på svenska: fiskarna hade väl blifvit färre, men också större. Detta blefve mera mening uti.

Red.

Göteborgs och Bohus län, såvidt denna kungörelse fortfarande vore gällande, har nu förordnats, att inom Norrvikens fögderi fiske efter hummer skall vara förbjudet under tiden f. o. m. den 15 juni till klockan 6 f. m. den första söckendagen i oktober hvarje år.

Kungörelsen har trädtt i kraft.

**Kungörelse om utsträckt fredningstid för hummer
under år 1914;**

af den 10 september 1914.

(Se Svensk Författningssamling n:o 189, 1914.)

Kungl. Maj:t har förordnat för innevarande år (1914) om sådan utsträckning af fredningstiden för hummer, att fiske efter hummer skall vara förbjudet inom *Norrvikens fögderi* af Göteborgs och Bohus län till kl. 6 f. m. den 15 oktober samt inom *öfriga delar af riket* till kl. 6 f. m. den 1 oktober.

Ömsint. Min kusin, som då och då brukar meta, tar alltid med häftplåster. Tillfrågad, hvad han skulle ha' det till, svarade han, att han ej kunde stå ut med se, då en fångad fisk blödde i munnen, hvarför han då alltid satte på ett plåster.

Anbud å arrende af fisken vid Älfkarleby.

Härmed utbjudes på arrende för tiden 1 januari 1915—31 december 1919 all den Kungl. Maj:t och kronan tillkommande rätt till fiske af lax, nejonögon m. m. i Dalälven å sträckan från norra gränsen för lägenheten Lanforsen n:r 1 å västra stranden och norra gränsen för Tensmyra länsmansboställe å högra stranden ned till Kronovarpets norra gräns c:a 2 kilometer nedanför Carl XIII:s bro. Från arrendet undantagas emellertid *dels* för hela arrendetiden allt fiske i de för fiskens fria gång gjorda inrättningarna, i till- och afloppen till och från kraftstationen, i Dalälven inom ett afstånd af 50 meter ofvanför dammen (räknadt från öfre mynningen af förekommande laxtrappor), i kungsådgrenen, i fallen och i Dalälven mellan dessa och landsvägsbron samt under denna äfvensom i älven ut till dess midtlinje från högra stranden, räknadt från nämnda bro 400 meter nedåt, dock att inom det sålunda från utarrenderingen undantagna området fiske af nejonögon är tillåtet å nu för sådant fiske använda fiskeplatser, *dels ock* för tiden från den 1 januari till den 1 juli 1915 de Söderfors bruks aktiebolag såsom ägare af hemman i Västanå by förut tillhöriga nejonögon-, nät- och ryssj-fisken i Dalälven, vilka för närvarande äro utarrenderade enligt kontrakt af den 15 juni 1910.

Fisket utarrenderas med skyldighet för arredatorn att *dels* betala alla onera och utskylder för kronans fisken vid Älfkarleby, *dels* utan ersättning tåla ej mindre försvårande eller försämrande af fisket till följd af arbetena för Älfkarleby kraftverksbyggnad eller genom driften af kraftverket, än äfven intrång i fiske på grund af Kungl. Fortifikationens genom kontrakt den 12 maj 1914 medgifven rätt till broslagningsöfningar i Dalälven vid Älfkarleby. Med arrendet följer ock skyldighet att tillhandahålla en statens blifvande laxodlingsanstalt vid Älfkarleby afvelslax i viss omfattning.

Af Kungl. Maj:t och kronan förvärfvade områden utmed Dalälven få afgiftsfritt disponeras för fisket, i den mån vattenfallsstyrelsen icke finner dem behöfvas för något statens ändamål.

Närmare upplysningar angående arrendet lämnas af Kungl. Styrelsens sekreterare och ombudsman.

Skriftliga anbud, åtföljda af vederhäftig borgen till säkerhet för fullgörandet af arredatorns skyldigheter enligt blifvande kontrakt, skola ingifvas till Kungl. Vattenfallsstyrelsen, Stockholm, senast den 1 december 1914.

Stockholm den 26 oktober 1914.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

FAUNA OCH FLORA

✦ POPULÄR TIDSKRIFT FÖR BIOLOGI ✦

utkommer med 6 häften årligen. Hvarje häfte om 48 sidor, de flesta med *färgplansch* förutom talrika illustrationer i texten.

Pris på *posten* eller i bokhandeln $\left\{ \begin{array}{l} \text{för år 5 kr.} \\ \text{för halft år 3 kr.} \end{array} \right.$

Hvarje vän af den lefvande naturen finner i denna tidskrift en bildande och underhållande läsning.

Redaktionens adress: Vetenskapsakademien, Stockholm.

Fiskare! Fiskenät, bodda och obodda, not-slingor, äfvensom ryssjor och mjärdar köpas bäst och billigast från vår gamla, välkända fabrik. Första pris vid alla besökta utställningar, däribland guldmedaljer i London, Göteborg, Malmö, Stockholm och Bergen. Priskurant gratis och franko.
Svenska Fiskredskapsaktiebolaget, Stockholm.

SKÄRBLACKA AKTIEBOLAG

Skärblacka.

Specialitet:

SMÖRPAPPER, fettäkta, bästa och läckraste omslagspapper för matvaror af alla slag. Emballaget skall vara försedt med bolagets firmabeteckning och specialmärket »Smörblomman».

Från Skog och Sjö

tidning för jägare och fiskare
utkommer den 1 och 15 i hvar månad

Pris pr år 5 kr.

Svenska Jägarförbundets Tidskrift

År 1914, 52:dra årgången, ett häfte hvarannan månad.

Prenumerationsavgift 5 kronor.

Prenumeration kan ske å posten, i bokhandeln och hos Svenska Jägarförbundets kassakontor, Norrlandsgatan 17 (Schumacher), Stockholm.

Uppsatser afsedda för och all korrespondens rörande tidskriften torde insändas till Ryttmästare O. von Mentzer, adr. Uppsala.

Gustaf C:son Lewenhaupt, Ansvarig utgivare.

Ett mindre antal exemplar af följande särtryck ur Svensk Fiskeritidskrift finnes till salu hos tidskriftens redaktion, adress Södertelge:

Om gäddfiske för amatörer af John Lundgren; föredrag vid Svenska Fiskareförbundets årsmöte den 22 mars 1901. Pris 30 öre.

Kortfattade förhållningsregler för undvikande af onödigt djurplågeri vid fångst, transport, tillagning och förvaring af fisk och matnyttiga kräftdjur af E. L. Pris 15 öre. Tryckt år 1904.

Rägnbågsforellen och Bäckerödingen. Kortfattade beskrifningar jämte figurer. Pris 20 öre. Tryckt år 1905.

Lag om gemensamhetsfiske af den 30 juni 1913 samt i samband med denna samtidigt utfärdade förordningar. Pris 25 öre.

Efter insändande af respektive belopp tillställas häftena rekvirenten i betaldt korsband. Önskas likviden uttagen genom postförskott debiteras 10 öre extra.

Lundgrens Fiskredskapsfabrik

Kungl. Hofleverantör.

Allm. Tel. 1022 · STOCKHOLM · Rikstel. 2122

12 Storkyrkobrinken 12

rekommenderar hos Herrar Amatörer, Yrkesfiskare och Återförsäljare sitt stora, rikligen försedda och väl sorterade lager af alla sorters

Verkligt prima fiskredskap

i parti och minut till moderata priser.

Hängmattor

starka och välgjorda, såväl knutna som af väf, största sortiment till billigaste priser.

OBS! Litograferad priskurant i bokformat gratis på begäran.

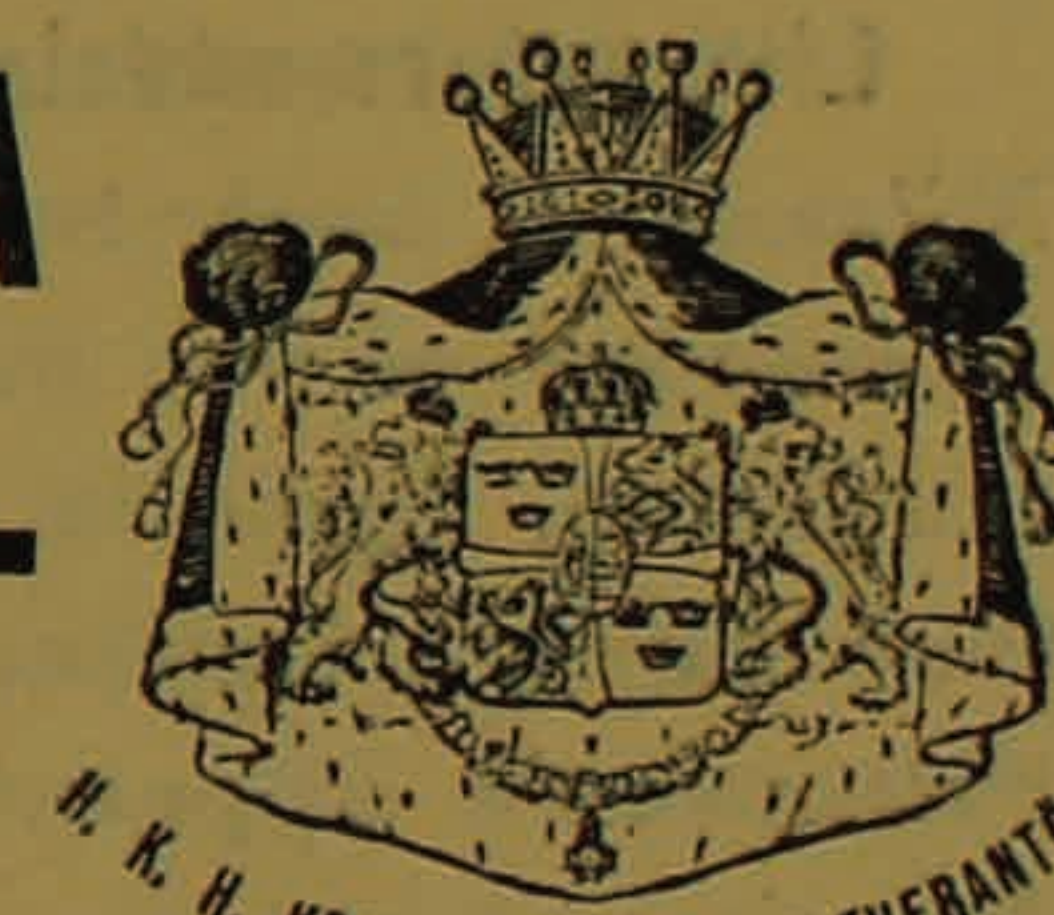
OBS! Tillerkänd Silfvermedalj i Stockholm 1897. Guldmedalj i Bergen 1898. Första priset, stora silfvermedaljen i Gefle 1901. Guldmedalj vid 100 års Utställningen i Karlstad 1903. Silfvermedalj i Norrköping 1906. Silfvermedalj i Örebro 1911. Silfvermedalj i Köpenhamn 1912. Silfvermedalj i Vaxholm 1912.

OBS! Fabriken är i tillfälle att effektuera äfven de största order.

FISKREDSKAP

LEIDESDORFFSKA FISKREDSKAPS- FABRIKEN

Storkyrkobrinken 6

LEIDESDORFF

STOCKHOLM

Ryssjor, Mjärdar, Nät,
Nätlingor m. m.
af bästa kvalitet

Sportfiskredskap
från Englands för-
nämsta tillverkare

OBS! Illustr. priskurant i bokformat sändes gratis.

Äldsta fiskredskapsfabrik i Sverige.

Tillerkända GULD- och SILFVERMEDALJER i såväl Sverige som utlandet för "UTMÄRKT GODA FISKREDSKAP".

Svensk Fiskeritidskrift

utkommer med sin tjugotredje årgång 1914 till samma omfång som förut, fördeladt på sex häften och till prenumerationspris af **två kronor och 50 öre**, för utlandet **tre kronor**. Medlemmar af Sv. Fiskareförbundet erhålla tidskriften gratis som hittills. Årsafgiften i Förbundet är 2 kr.

Redaktionens adress är **Södertelge**.

I frågor rörande tidskriftens distribution torde man hänvända sig till **Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B., Uppsala**.

Annonser torde insändas direkt till Svensk Fiskeritidskrifts Redaktion, Södertelge. Inländska annonser, pris: 20 kr. för hel, 12 kr. för half samt 7 kr. för kvartsida en gång (resp. 90, 49 och 31 kr. för 6 gånger å rad). Dessutom eventuellt kassarabatt. Lägsta annonspris 3 kr. Närmare genom prospekt som tillställas på begäran.

Femte häftets innehåll:

	Sid.		Sid.
Malen (med färgplansch) . . .	129	Könets fördelning bland fiskarna	148
Anteckningar om ett s. k. hoppfiske för laxöring, af d:r I. Arwidsson	131	Svenska sillbåtar till Danmark	149
Hajfångst på Samoa	136	Fiskeritillsynen vid Daläfvén	149
Sulfitspriten och fisket	139	Bötesbestämmelserna i gamla fiskestadgar	149
		Alligatorafvel i Florida	150
Litteraturmeddelanden:		Det engelska ålynglet	151
D. Nilsson, A contribution to the biology of the mackerel	143	Afsättning för båtmotorer	152
I. Arwidsson, Spridda studier öfver vanliga kräftan	143	Praktisk kroklossare vid bottenapp	154
O. Pettersson's apparatus for lifesaving at sea	144	Konservering af betesfisk	154
C. A. Ewald, Stoffwechsel und Diät von Gesunden und Kranken	145	Praktisk konservering af betesfisk	155
		Utarrendering af fiskevatten	155
Smärre meddelanden:		Ålfisket i Comachio slut	156
Stormvarningarna upphöra tillsvidare	145	En jättekarp	156
Fiskeritställningen i Malmö	145	Bisamrättan	156
Förpackning af frusen sill till Finland	147	Vattenansvällning i gulblåsan	157
Möjligheter för svensk export till Australien	147	Fisktång	158
Finsk fiskexport till Sverige	147	Stor strömming	158
Kalkhaltigt vatten vid forellodling i dammar	147	Degenererad braxen	159
		Författningar ang. fiske:	
		Kungörelse om fredningstid för hummer	159
		Kungörelse om utsträckt fredningstid för hummer	160
		Ömsint	160